

כַּפֹּרֶת, בְּנִין דְּאִתְחַפֵּיָא כַּפֹּרֶת וְלֹא יְהִי
בְּאִתְגַּלְיָא. כַּפֹּרֶת כַּפֹּרֶת כְּתִיב, דְּכָד אָתִי נְהִירו
עֲלָא, אֵינוֹן כְּרוּבִים פְּטָשִׁי בְּגַדְפִיִּהוּ וְסִלְקִי לִוְן
לְעֵילָא, וְאָמְרִין שִׁירְתָּא מִסְגִּיאוּ דְּהָהוּא תְּדוּה
דְּהָהוּא נְהִירו. פְּגוּוֹנָא דָּא לְתַתָּא וּפְפֹרְתָא אֶתְהַדְר
וּמֵאֵינוֹן תְּלַתָּא וְחַד, הוּוּ כְּרוּבִים יְמִינָא וּשְׂמֵאלָא,
יְמִינָא שְׂרִיָּא בִּיהּ רוּחָא דְּלְעֵילָא מִהָהוּא סְטָרָא,
וּשְׂמֵאלָא דְּהָהּ לְמַעְרַב בְּאַהֲדְרוּתָא דְּכַפֹּרֶת
קָאִים לְגַבִּיהּ פְּסִטָר שְׂמֵאלָא, וְשְׂרִיָּא בִּיהּ רוּחָא
דְּנוֹקְבָא, וְאִתְחַבַּר דָּא בְּדָא בְּחַבִּיבּוּ דְּדְכָר וְנוֹקְבָא.
וְכֵן לְכָל סְטָרִין בְּאַהֲדְרוּתָא דְּכַפֹּרֶת, וְלְעוֹלָם
תְּרִין אֵינוֹן, דְּכָר וְנוֹקְבָא. לְתַתָּא בְּהֵאִי עֲלֵמָא אֵינוֹן
תְּרִין וְלֹא יִתִּיר.

וְאִי תִימָא לְעֵילָא הוּאִיל (וְלֵא) וְאִיצְטְרִיךְ דְּבִקוּתָא

לשון הקודש

מאותו צד. והשם אלי שהיה למערב
בְּחִזְרַת הַכַּפֹּרֶת, עוֹמֵד אֲצֵלוּ בְּצַד
שְׂמֵאלוּ, וְשׁוֹרֵה בּוּ רוּחַ נִקְבָּה,
וּמִתְחַבְּרִים זֶה בְּזֶה בְּחַבִּיבוּת שֶׁל זָכָר
וְנִקְבָּה. וְכֵן לְכָל הַצְּדָדִים בְּסִבּוּב
הַכַּפֹּרֶת, וְלְעוֹלָם הֵם שְׁנַיִם, זָכָר וְנִקְבָּה,
לְמַטָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה הֵם שְׁנַיִם וְלֹא יוֹתֵר.
וְאֵם תֹּאמַר לְמַעְלָה, הוּאִיל (לֵא) צְרִיךְ
דְּבִקוּת בַּכַּפֹּרֶת אִיךָ תַחֲזוֹר הַכַּפֹּרֶת?

בְּנֵפִי הַכְּרוּבִים עַל כַּפֹּרֶת זו כְּדִי לְסוּכְךָ
עַל הַכַּפֹּרֶת שְׁלֹא תִהְיֶה בְּגִלוּי, כַּפֹּרֶת –
כַּפֹּרֶת כְּתוּב. וְכֹאֲשֶׁר בָּא הָאוֹר הָעֲלִיוֹן,
אוֹתָם הַכְּרוּבִים מִכֵּים בְּכַנְפֵיהֶם וּמַעֲלִים
אוֹתָם לְמַעְלָה, וְאֹמְרִים שִׁירָה מִרְבוּי
הַשְּׂמֵחָה הַהִיא שֶׁל אוֹתוֹ הָאוֹר. וּכְדִגְמַת
זֶה הוּא לְמַטָּה, וְהַכַּפֹּרֶת חוֹזְרַת, וּמֵאוֹתָם
הַשְּׁלִשָּׁה וְהָאֶחָד הָיוּ כְּרוּבִים יְמִין
וּשְׂמֵאל. הַיְמִין שׁוֹרֵה בּוּ רוּחַ שֶׁל מַעְלָה

בַּפְּוֹרְתָא, אֵיךְ יִתְהַדָּר בַּפְּוֹרְתָא. וְדַאי בְּהֵהוּא
 אֶתְהַדְרוּתָא אֶתְדַבֵּק דָּא בְּדָא וְתַדִּיר אֶתְדַבֵּק בְּה
 בְּנִזְוִנָא דְכְּרוּבִים. אֵינִין לְעֵילָא קַיְיִמִין עַל אֶת
 וְנִיסָא, וְהָא אֻקְיַמָּנָא רָזָא דְכְּתִיב, פְּרֻשֵׁי כְּנָפִים
 סוֹכְבִים וְלֹא כְּתִיב פְּרוּשֵׁי כְּנָפִים סוֹכְבִים אֶלָּא עַל
 אֶת וְנִיסָא הוּוּ קַיְיִמִין.

זְמַנִּין יְדִיעָאן הוּוּ סְלִקָאן גְּדַפְיִיהוּ וּפְרֻשֵׁי לִזְוִן
 לְעֵילָא בְּכָל יוֹמָא, וְהוּוּ מִתְסַדְּרָן וּמִחְפְּיִין
 עַל בַּפְּוֹרְתָא, וְעַל דָּא בְּאֶת וְנִיסָא הוּוּ קַיְיִמִין, בְּכָל
 אֶתְר דְּרוּחָא עֲלָאָה הָוָה אֶתִי וְשִׁרְיָא, וְדַאי בְּהֵהוּא
 אֶתְר דְּשִׁאֲרֵי, אִית בֵּיה מַמְשׁוֹ וְקַיְיִמָּא בְּאֶת וְנִיסָא.
 פֶּר נָש אִיהוּ מַעְפָּרָא, וְעַד לָא שָׂרָא עָלֵיהּ נְצִיעֵו
 דְּרוּחָא דְלְעֵילָא, לִית בֵּיה מַמְשׁוֹ. פִּינִין דְּשִׁרְיָא
 עָלֵיהּ אִית בֵּיה מַמְשׁוֹ וְקַיְיִמָּא בְּקַיְיִמָּא.

לשון הקודש

מִסְתַּדְּרִים וּמְחַפִּים עַל הַכַּפֶּרֶת, וְעַל זֶה
 בָּאוֹת וְגַם הָיוּ עוֹמְדִים. בְּכָל מְקוֹם שְׂרוּחַ
 עֲלִיזוּנָה הִיָּתְהָ בָּאָה וְשׁוֹרָה, וְדַאי בָּאוֹתוֹ
 מְקוֹם שְׂשׁוֹרָה יֵשׁ בּוֹ מַמְשׁוֹת וְעוֹמְדִים
 בָּאוֹת וְגַם. בֵּין אָדָם שֶׁהוּא מַעְפָּר, וְעַד
 שֶׁלֹּא שׁוֹרָה בּוֹ נִיצוּץ שֶׁל רוּחַ שֶׁל מַעְלָה
 – אֵין בּוֹ מַמְשׁוֹ. פִּינִין שְׂשׁוֹרָה עָלָיו, יֵשׁ
 בּוֹ מַמְשׁוֹת וְקַם עַל עֲמֻדוֹ.

וְדַאי בָּאוֹתָהּ הַחֲזוּרָה מִתְדַבְּקִים זֶה בְּזֶה
 וְתַמִּיד נִדְבֵּק בָּהּ, וּכְדִגְמַת הַכְּרוּבִים
 שֶׁהֵם לְמַעְלָה, כִּד עוֹמְדִים עַל אוֹת וְגַם,
 וְהָרִי בְּאֶרְנוֹ הַסּוּד שֶׁכְּתוּב פְּרֻשֵׁי כְּנָפִים
 סוֹכְבִים, וְלֹא כְּתוּב פְּרוּשֵׁי כְּנָפִים
 סוֹכְבִים. אֶלָּא עַל אוֹת וְגַם הָיוּ עוֹמְדִים.
 זְמַנִּים יְדוּעִים הָיוּ מַעֲלִים כְּנַפֵּיהֶם
 וּפְוֹרְשִׁים אוֹתָם לְמַעְלָה בְּכָל יוֹם, וְהָיוּ

וְאִי תִימָא דָּא בְּלַחֲדוּי, תָּא תְּזִי, מִחוּטְרָא
 דְּאַחֲרֵן, דְּאִיְהוּ אָעָא בְּלֵא מִמָּשׁוּ כְּלָל, בִּינֵן
 דְּשָׂדֵר בֵּיהּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא זְעִירוּ דְרוּחָא, קָאִים
 בְּקִיּוּמָא וְאִתְעֵבִיד בֵּיהּ בְּרִיָּה וּמִמָּשׁוּ. וּמָה אָעָא
 דְּלֵאוּ אֲזַרְחִיהּ בְּכַף, בִּינֵן דְּשָׂדֵר בֵּיהּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא תַד זְעִירוּ דְרוּחָא, קָאִים בְּקִיּוּמִיהּ וְחֹה בֵּיהּ
 מִמָּשׁוּ. פְּרוּבִים דְּאִינוּן קְדוּשָׁה וְקִיּוּמָן בְּקְדוּשָׁה
 כְּנֻזָּנָא דְלַעִילָא עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה.

בְּכָל זְמָנָא דִּישְׂרָאֵל הָווּ זְכָאִין, פְּרוּבִים הָווּ
 דְּבִיבֵן בְּדְבִיקוּ אַפִּין בְּאַפִּין, בִּינֵן דְּהָווּ סְרַחֲתִין
 הָווּ מִתְהַדְרִין אַפִּיְהוּ דָּא מִן דָּא. מִנָּא הָווּ יְדַעִי,
 הָבָא אַפְּלִיגוּ עֲמוּדִין דְּעֵלְמָא. אַבְּל בְּתַנְנָא
 דְּקַרְפְּנָא, וּבְקַרְפְּנָא עַל גְּבִי מְדַבְּחָא וְכַהֲנָא כַּד
 בְּרִיךְ יַת עֲמָא. בְּאִינוּן תְּלַתָּא הָווּ יְדַעִי רֹזָא

 לשון הקודש

על אחת כמה וכמה.

בְּכָל זְמַן שִׁישְׂרָאֵל הָיוּ זְכָאִים, הַכְּרוּבִים
 הָיוּ דְבוּקִים בְּדְבוּק פְּנִים בְּפְנִים. בִּינֵן
 שְׁסַרְחוּ, הָיוּ חוֹזְרִים פְּנִיהֶם זֶה מִזֶּה. מִנֵּין
 הָיוּ יוֹדְעִים? כָּאֵן נִחְלְקוּ עֲמוּדֵי הָעוֹלָם.
 אַבְּל בְּעֵשֶׂן שַׁל הַקְּרָפְנוֹת וּבְקַרְפְּנוֹת עַל
 גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ וְהַכְּהֲנִים כְּאֲשֶׁר מְבַרְכִים
 אֶת הָעָם – בְּאֵלוּ הַשְּׁלֹשָׁה הָיוּ יוֹדְעִים

וְאֵם תֹּאמַר, זֶה לְבִדּוֹ? בֵּא רְאֵה מִמַּטָּה
 אַחֲרֵן שְׁהוּא עֵץ בְּלֵא מִמָּשׁוֹת כְּלָל, בִּינֵן
 שְׁשַׁלַּח בּוּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְעַט רוּחַ,
 קָם עַל עֲמֻדוֹ וְנִעֲשְׂתָהּ מִמֶּנּוּ בְּרִיָּה מִמָּשׁ.
 וּמָה עֵץ שְׁאִין דְּרַבּוּ בְּכַף, בִּינֵן שְׁשַׁלַּח
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בּוּ מְעַט רוּחַ, עֲמַד עַל
 עֲמֻדוֹ וְהָיָה בּוּ מִמָּשׁ – פְּרוּבִים שְׁהֶם
 קְדוּשִׁים וְעוֹמְדִים בְּקְדָשָׁה בְּדִגְמַת מַעְלָה

דְּבָרוּבִים מִהֲדָרָן אֲנִפִּין דָּא מִן דָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיד
 הוּא בְּעֵי תְיוּבְתָא דְבְנוּי.

בְּתַנְנָא דְּקַרְבָּנָא, כִּד הוּוּ יִשְׂרָאֵל זַפְּאִין, תַּנְנָא
 הָהּ סָלִיק לְעֵילָא בְּאֹרַח מִיִּשְׂר בְּעֵטוּרָא
 בְּקוּלְפִין, אִי לְסֵטֵר מִזְרַח אִי לְסֵטֵר מַעְרָב אִוּ בְּכָל
 סִיפֵי עֲלָמָא בְּאֹרַח מִיִּשְׂר הָהּ סָלִיק. וְכִד לָא
 סָטָא לְיַמִּינָא וְלִשְׂמָאלָא, כְּדִין רְעוּתָא קִיּוּמָא
 לְעֵילָא וְתַתָּא וְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא אֲתָרְעֵי בְּעוּבְדִין
 דְּיִשְׂרָאֵל בְּחִבּוּבוּ יִתִיר.

בְּקַרְבָּנָא עַל גַּבֵּי מַדְבְּחָא כִּד הוּוּ יִשְׂרָאֵל זַפְּאִין,
 הָהּ מִתְחִוֵי עַל גַּבֵּי אֲשָׁא דְּמַדְבְּחָא
 דְּיוֹקְנָא דְּאַרְיָה דְּאָכִיל קַרְבָּנָא עַל מַדְבְּחָא, וְכִד
 לָא הוּוּ זַפְּאִין הוּוּ חֲמָאן דְּיוֹקְנָא דְּפִלְגָא רַבִּיעַ
 עַל מַדְבְּחָא.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

לְמַעַלָּה וּמַטָּה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה
 בְּמַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה וְתִרְהָ.
בְּקַרְבָּן שֶׁעַל הַמִּזְבֵּחַ, כַּאֲשֶׁר הָיוּ
 יִשְׂרָאֵל זַפְּאִים, הִיְתָה נִרְאִית עַל גַּבֵּי אֵשׁ
 הַמִּזְבֵּחַ דְּמוּת שֶׁל אַרְיָה שְׂאוֹכֵל קַרְבָּנוֹת
 עַל הַמִּזְבֵּחַ. וְכַאֲשֶׁר לֹא הָיוּ זַפְּאִים, הָיוּ
 רוֹאִים דְּמוּת פֶּלֶב רוֹבֵץ עַל הַמִּזְבֵּחַ.

סוּד הַכְּרוּבִים שֶׁמְחַזְרִים פָּנִים זֶה מִזֶּה,
 וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה בְּתִשׁוּבַת בְּנוּיו.
בְּעֵשֶׂן הַקַּרְבָּנוֹת, כַּאֲשֶׁר הָיוּ יִשְׂרָאֵל
 זַפְּאִים, עֲנַן הָיָה עוֹלָה לְמַעַלָּה בְּדֶרֶךְ
 יִשְׂרָה בְּמַקַּל מַעֲטָר, אִם לְצַד מִזְרַח אִם
 לְצַד מַעְרָב אִוּ בְּכָל קַצְוֵי הָעוֹלָם –
 בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָה הָיָה עוֹלָה. וְכַאֲשֶׁר לֹא נָטָה
 לְיַמִּין אִוּ לְשְׂמָאל, אִוּ רְצוֹן נִמְצָא

כִּהְנֵא כַד בְּרִיד ית עֲמָא בְּשַׁעְתָּא דְזָקִיף
 יְדוּי, כַּד הוּוּ יִשְׂרָאֵל זַכָּאִין וְאַתְחִזּוּן
 לְבָרְכָא, יְדוּי הוּוּ זַכָּפִין בְּזָקִיפוּ בְּלֹא טוֹרָה
 כְּלָל וְאַתְרַמּוּ בְּחִידוּ וּבְרַעוּ, כְּדִין שְׂכִינְתָּא
 שְׂרִיָּא עֲלֵיהּוּ וּמְזַדְקָפּוּ אֵינּוּן מְגַרְמִייהוּ, וְכְדִין
 כִּהְנֵא הָהּ יָדַע דְאַתְחִזּוּן יִשְׂרָאֵל לְבָרְכָא,
 וּבְרִיד לֹון בְּרַעוּתָא דְלִבָּא.

וְכַד יְדוּי הָיוּ יְקִירָן וּבְטוֹרָה סְגִי אֲזֻדְקָפוּ וְלֹא
 יָכִיל לְאַרְמָא לֹון אֲלֹא בְּרוּב טוֹרָה, כְּדִין
 הָהּ יָדַע דְשְׂכִינְתָּא לֹא שְׂרִיָּא עַל יְדוּי, וַיִּשְׂרָאֵל
 לֹא אֲתַחֲזוּן לְבָרְכָה. בְּגִין דְבְּשַׁעְתָּא דְשְׂכִינְתָּא הָהּ
 אֲתִיָּא לְשְׂרִיָּא עַל יְדוּי, כָּל אֵינּוּן אֲעֲבָעָן דְאֵינּוּן
 בְּדִיּוּקְנָא עֲלָאָה הוּוּ חֲדָאן בְּחִידוּ לְקַבְּלָא לָהּ
 לְשְׂכִינְתָּא עֲלֵיהּוּ וּפְרַחֵי לְאַזְדְּקָפָא לְעִילָא, כְּמָה

לשון הקודש

וּכְאֲשֶׁר יָדְיוּ הָיוּ כְּבָדִים וּבְטָרַח רַב
 הִנְדְּקָפוּ וְלֹא יָכִיל לְהַרִים אוֹתָן אֲלֹא
 בְּהַרְבֵּה טוֹרָה, אִזּוּ הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהַשְּׂכִינָה
 לֹא שׁוֹרָה עַל יְדֵיו וַיִּשְׂרָאֵל לֹא רְאוּיִים
 לְבָרְכָה. בְּגִלְל שְׂבִשְׁעָה שֶׁהַשְּׂכִינָה הִיתָה
 בָּאָה לְשֵׁרוֹת עַל יְדֵיו, כָּל אוֹתָן אֲעֲבָעוֹת
 שֶׁהָיוּ בְּצוּרָה הַעֲלִיּוֹנָה, הָיוּ שְׂמַחוֹת
 בְּשִׂמְחָה לְקַבֵּל אֶת הַשְּׂכִינָה עֲלֵיהֶן,
 וּפּוֹרְחוֹת לְהִנְדְּקָף לְמַעַלָּה כְּמוֹ שֶׁהָיוּ

הַכֶּהֱן כַּאֲשֶׁר הָיָה מְבָרֵךְ אֶת הָעָם
 בְּשַׁעַת שְׁהִיָּה זֻקָף יְדָיו, כַּאֲשֶׁר הָיוּ
 יִשְׂרָאֵל זַכָּאִים וְרְאוּיִים לְבָרְכָה, יְדֵיו הָיוּ
 זְקוּפּוֹת בְּזָקִיפָה כְּלִי טוֹרָה כְּלָל
 וְהִתְרוּמְמוּ בְּשִׂמְחָה וּבְרַצוֹן. אִזּוּ הַשְּׂכִינָה
 הִיתָה שׁוֹרָה עֲלֵיהֶן וּמְזַדְקָפּוֹת אֵלֶי
 מַעֲצָמָן, וְאִזּוּ הָיָה יוֹדֵעַ הַכֶּהֱן שֶׁרְאוּיִים
 יִשְׂרָאֵל לְבָרְכָה וּמְבָרֵךְ אוֹתָם בְּרַצוֹן
 הַלֵּב.

דִּהְיוּ חֲדָאן כְּרוּבִים דִּהָאֵי עֲלֵמָא, וְכָל שְׁכֵן לְעִילָא,
לְקַבְּלָא לָהּ לְשִׁכְנֵתָא עַל גַּבְיֵיהּ.

וְרִזָּא דָּא (שמות י"ז) **וַיְדִי מֹשֶׁה כְּבָדִים וְגו'.** מָאֵי
טַעמָא, בְּגִין דִּיהֵיא שְׁעֵתָא יִשְׂרָאֵל לָא הָווּ
זַכָּאִין וַיְדוּי דְּמֹשֶׁה אֲתִיְקְרוּ וְלָא יָכִיל לְזַקְפָּא לֹון,
דְּכֹתִיב לְעִילָא (שמות י"ז) **עַל רִיב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'**
וְכַדִּין, וַיָּבֵא עֲמֶלֶק וְאֲתִיְקְרוּ יְדוּי וְלָא הָוּה יָכִיל
לְזַקְפָּא לֹון, עַד דְּקַבִּיל עוֹנָשָׂא. דְּכֹתִיב (שמות י"ז)
וַיִּקְחוּ אָבֹן וְגו' וְהָיָה כַּאֲשֶׁר וְגו'.

בְּגִוּוֹנָא דָּא לֹוּחֵי אַבְנָא, בְּגִוּוֹנָא דְּפִתְחָא וְעַל דָּא
כְּרוּבִים בְּהֵוֹא זְמַנָּא דִּהְיוּ יִשְׂרָאֵל זַכָּאִין
הָווּ אַנְפִּין בְּאַנְפִּין מִתְדַבְּקִין דָּא בְּדָא. וְכַד לָא הָווּ
זַכָּאִין, הָווּ מִהֲדָרִין אַנְפִּין אֵלִין מֵאֵלִין (נ"א דָּא מִן דָּא)
וְעַל רִזִּין אֵלִין הָווּ יַדְעִין אֵי יִשְׂרָאֵל זַכָּאִין אֵי לָא.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

שְׂמַחִים הַכְּרוּבִים שֶׁל עוֹלָם הָוּה, וְכָל
שְׁכֵן לְמַעְלָה, בְּדֵי לְקַבֵּל הַשְּׂכִינָה
עֲלֵיהֶם.

וְסוּד זֶה (שמות יז) **וַיְדִי מֹשֶׁה כְּבָדִים וְגו'.**
מָה הַטַּעַם? בְּגַלְל שְׂאוֹתָהּ שְׁעָה יִשְׂרָאֵל
לָא הָיוּ זַכָּאִים, וַיְדִי מֹשֶׁה כְּבָדוֹ וְלָא יָכִיל
לְזַקֵּף אוֹתָן, שְׁכָתוּב לְמַעְלָה (ש) **עַל רִיב**
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו', וְאֵז נֹאמֵר וַיָּבֵא עֲמֶלֶק,

כְּמוֹ זֶה גַם לִוְחֹת הָאָבֶן כְּמוֹ הַכֹּהֵן, וְעַל
זֶה הַכְּרוּבִים, בְּזִמְנֵי הַהוּא שְׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל
זַכָּאִים, הָיוּ פְּנִים בְּפְנִים מִתְדַבְּקִים זֶה
בְּזֶה. וְכַאֲשֶׁר לָא הָיוּ זַכָּאִים, הָיוּ
מִחֲזִירִים פְּנִים אֵלּוּ מֵאֵלּוּ (הַמְּחָה), וְעַל סוּדוֹת

כְּרוּבִים, רְבִיּוֹן, וְכֹלָא בְּרוּזָא חַד קַיְיִמִי, דְּכַתִּיב
כִּי נֶעַר יִשְׂרָאֵל וְאַהֲבָהוּ, וּבְגִין (הושע י"א)
כֶּךָ כֹּלָא בְּחֻדְתוּתָא דְּסִיְהָרָא קַיְיִמִי. כְּמָה דְּאֵתְחַדִּי
דָּא בְּחֻדְתוּתָא, הָכִי אִיהוּ כֹּלָא. וּבְגִין כֶּךָ נֶעַר אֵינוֹן
נֶעְרִים, וְרוּזָא דָּא אֵשֶׁת נֶעְוָרִים דְּקַיְיִמָא עַל תְּרִין
נֶעְרִים בְּחֻדְתוּתָא עֲלָאָה.

כְּרוּבִים אַנְפִּי עֲלָאי וְאַנְפִּי זוּטְרִי וְדָאי הָכִי אֵינוֹן,
אַנְפִּין טְמִירִין לְעִילָא דְּלֹא אֵתְנַלְיִין,
וּבְגִנְיָהוּ חֻדְתוּתָא דְּסִיְהָרָא וּמִילוּי דִּילָה, אַפִּי
זוּטְרִי לְתַתָּא. כְּמָה דְּאֹקִימָנָא בַּפְּפֶרֶת לְעִילָא
וְתַתָּא בְּרוּזָא חַדָּא קַיְיִמָא, אֵת הַשְּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ.
אֵלִין רְוָא דְּתִרִין כְּרוּבִים, חַד דְּכָר וְחַד נּוּקְבָא,
לְמַחְוֵי דְּבִיקוֹן אֵלִין בְּאֵלִין בְּחַבִּיבוּתָא כְּמָה
דְּאֵתְמַר, אֵת לְאַסְנָאָה עִילָא וְתַתָּא כְּחַדָּא, לְמַחְוֵי
רְוָא דְּכְרוּבִים בְּכֹלָלָא חַדָּא.

 לשון הקודש

נְעָרִים בְּחֻדוּשׁ עֲלִיוֹן.

כְּרוּבִים – פְּנִים גְּדוּלוֹת וּפְנִים קְטַנּוֹת, וְדָאי כֶּךָ הֵם. פְּנִים נִסְתָּרִים לְמַעְלָה שְׁלֵא מִתְנַלְמִים, וּבְגִלְגָּלִם חֲדוּשׁ הַלְבָנָה וּמִלּוּי שְׁלָה. פְּנִים קְטַנּוֹת לְמַטָּה, כְּמוֹ שְׁבַאֲרֵנוּ בַּפְּפֶרֶת, לְמַעְלָה וּמַטָּה בְּסוּד אֶחָד עוֹמְדִים. אֵת הַשְּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, אֵלּוּ הֵם סוּד שֶׁל שְׁנֵי כְּרוּבִים, אֶחָד זָכָר

אֵלּוּ הֵיוּ יוֹדְעִים אִם יִשְׂרָאֵל זָכָאִים אוֹ לֹא.

כְּרוּבִים – תִּינוּקוֹת, וְהַבֵּל עוֹמֵד בְּסוּד אֶחָד, שְׁכַתוּב (הושע י"א) כִּי נֶעַר יִשְׂרָאֵל וְאַהֲבָהוּ. וּבְגִלְגָּל זֶה הַבֵּל בְּחֻדוּשׁ הַיָּרֵחַ תְּלוּי. כְּמוֹ שְׁמֵתְחֻדֵּשׁ זֶה בְּחֻדוּשׁוֹ, כֶּךָ הוּא הַבֵּל. וּמִשׁוּם כֶּךָ הַנֶּעַר, הֵם נְעָרִים, וְזֶה סוּד אֵשֶׁת נֶעְוָרִים, שְׁעוֹמֶדֶת עַל שְׁנֵי

כְּתִיב (תהלים ק) **עֲבַדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה, חֲדָוֹתָא**

דְּתִרִין פְּרוּבִין. דְּהָא רַבִּינִי, כָּל מָה (מ"א)
 דְּשָׂאֲרֵי בְּגוּוֹיֵיהוּ, אֶתְהַדְרוּ אֲנַפּוּי כְּרַבִּיָּא וְחַדֵּי
 עִמָּהוֹן. וְרָזָא דָּא כִּיּוֹן דְּשָׂאֲרֵי עֲלֵייהוּ מָאן דְּשָׂאֲרֵי,
 אֶתְהַדְרֵי נַעַר בְּחִידוֹ דְּכֻלָּא וּבְרַעוּתָא, אִפְּ עַל גַּב
 דְּאֶתְיָא בְּדִינָא עַל עֲלָמָא, כִּיּוֹן דְּשָׂאֲרֵי עֲלֵייהוּ
 אֶתְהַדְרֵי בְּחִדּוֹתָא, נַעַר קְטִירָא בְּחִידוֹ וְעֲלָמָא אֶתְהַדְרֵי
 בְּרַחֲמֵי, (נ"א בְּרַחֲמֵי) מָאן דְּאִיהוּ בְּרוּגְזָא יִיתוֹן לְגַבִּיהַ
 נַעַר וְיִשְׁתַּכַּךְ רוּגְזוֹתָא, וְיִתְהַדְרֵי בְּחִדּוֹתָא וְשׂוֹי גְּרַמִּיהַ
 כְּרַבִּיָּא, וּכְדִין כֻּלָּא בְּחִידוֹ.

וְעַל רָזָא דְּסִתְרָא דָּא, כִּי נַעַר יִשְׂרָאֵל וְאַהֲבָהוּ

לִית רַחֲמֵי וְחַבִּיבּוֹ בְּרַבִּיָּא. כְּתִיב (שמות

ל"ג) **וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן נַעַר לֹא יִמִּישׁ, תָּהָה קָאִים גּוֹ
 מִשְׁכְּנָא דְּמֹשֶׁה. בְּגִין דְּהָהוּא אֶהֱל, אֶהֱל דְּמֹשֶׁה**

לשון הקודש

עַל גַּב שְׁחֹזֵר בְּדִין עַל הָעוֹלָם, כִּיּוֹן
 שְׁשׂוּרָה עֲלֵיהֶם, חֹזֵר בְּשִׂמְחָה, נַעַר
 קְשׁוּר בְּשִׂמְחָה, וְהָעוֹלָם חֹזֵר בְּרַחֲמִים
 (ברגו). מִי שְׁהוּא בְּרַגּוֹ, יִבִּיאוּ אֶעֱלוֹ תִּינוּק
 וְיִשְׁקַט רַגּוֹ, וְיִחֹזֵר בְּשִׂמְחָה וְיַעֲשֶׂה עֲצָמוֹ
 כְּתִינוּק, וְאִזּוּ הַכֹּל בְּשִׂמְחָה.

וְעַל סוּד זֶה נֹאמַר כִּי נַעַר יִשְׂרָאֵל
 וְאַהֲבָהוּ. אִין אֶהֱבָה וְחַבִּיבּוֹת, רַק בְּנַעַר.
 כְּתוּב (שמות לב) וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן נַעַר לֹא
 יִמִּישׁ. הִנֵּה עוֹמֵד תוֹךְ הַמִּשְׁכָּן שֶׁל מֹשֶׁה,

וְאַחַד נִקְבָּה, לְהִיּוֹת דְּבוּקִים אִלּוּ בְּאֵלוֹ
 בְּחַבִּיבּוֹת, כְּמוֹ שְׁנֵתְבָאָר אֶת – לְרַבּוֹת
 מַעֲלָה וּמִטָּה בְּאַחַד, לְהִיּוֹת סוּד
 הַפְּרוּבִים בְּכֻלָּל אַחַד.

כְּתוּב (תהלים ק) **עֲבַדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה,**
 שְׂמִיחָה שֶׁל שְׁנֵי הַפְּרוּבִים. שְׁהֲרֵי
 תִּינוּקוֹת, כָּל מָה (מ"י) שְׁנַמְצָא בִּינֵיהֶם,
 חוּזְרוֹת פְּגִיז כְּתִינוּק וְשִׂמַח עִמָּהֶם. וְסוּד
 זֶה, כִּיּוֹן שְׁשׂוּרָה עֲלֵיהֶם מִי שְׁשׂוּרָה,
 חֹזֵר נַעַר בְּשִׂמְחָה שֶׁל הַכֹּל וּבְרַעוּן. אִפְּ

הָוָה. וּבִשְׁעֵתָא דְשִׁכְנִיתָא הָוָה אֲתִיָא, אֲשֶׁתִּפַּח
 תַּמָּן יְהוֹשֻׁעַ דְּאִיהוּ נַעַר, וּמִיד הָוָה בְּחִידוֹ וְרַעוּ
 דְחִדּוּהּ וַיְהוֹשֻׁעַ אֲנָפוּי דְסִיְהָרָא בְּכֹלָא בְּכָל רִזִין
 דִּילִיָּהּ הָכִי הָוָה, פִּינּוּן דְמִשְׁכְּנָא אֲתַבְּנִי, לֹא
 אִיצְטְרִיד יְהוֹשֻׁעַ לְמַחְוֵי תַמָּן, אֶלָּא כְּרוּבִים הָווּ
 תַמָּן וּמִשְׁתַּכְּחֵי בְּחִיבּוֹ דָּא בְּדָא אֲנָפִין בְּאֲנָפִין
 כְּרַבֵּי בְּחִידוֹ. וּפִינּוּן דְשְׂאֵרֵי עֲלִיָּהּ, מִיד פִּלָּא
 בְּחִידוֹ וְדִינָא לָא אֲשֶׁתִּפַּח כֹּלָּל.

בְּגִין כֶּדֶּךָ קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא דְרַעוּתִיָּה בְּעַמָּא
 דְיִשְׂרָאֵל בְּעָא לְאַחֲזָאָה עוֹבְדָא לְתַתָּא,
 לְאַתְעָרָא רַחֲמֵי וּלְאַעֲבָרָא דִינָא דְלֹא יִשְׁלוּט
 עֲלִיָּהּ כֹּלָּל, וַיְהִי תְדִיר בְּחִדּוּהָ עֲמִיָּה. וּפִאִין אֵינּוּן
 בְּעֵלְמָא דִין וּבְעֵלְמָא דְאֲתִי. כְּתִיב (שְׁמוּאֵל א' ג') וַהֲנַעַר
 שְׁמוּאֵל מִשְׁרַת וְגו'. כְּתִיב נַעַר וּכְתִיב (תְּהִלִּים צ"ט)

לשון הקודש

ובין ששורה עליהם, מיד הפל בשמחה
 ודין לא נמצא כלל.

בגלל זה הקב"ה, שרצונו בעם ישראל,
 רצה להראות מעשה למטה, לעורר
 רחמים ולהעביר דין שלא ישלט עליהם
 כלל, ויהיו תמיד בשמחה עמו. ופאין
 הם בעולם הזה ובעולם הבא. כתוב
 (שמואל א' ג') והנער שמואל משרת וגו'.
 כתוב נער, וכתוב (תהלים צט) ושמואל

בגלל שאותו אהל היה אהל משה,
 ובשעה שהשכינה היתה באה, נמצא
 שם יהושע שהוא נער, ומיד היה
 בשמחה וברצון של השמחה, ויהושע
 שפניו הם פלבנה בכל, בכל הסודות
 שלו כד היה. ובין שנבנה המשכן, לא
 היה צריך יהושע להיות שם, אלא
 כרוכים היו שם ונמצאים בחביבות זה
 בזה, פנים בפנים פנערים בשמחה.

וּשְׂמוּאֵל בְּקוֹרְאֵי שְׁמוֹ, וְתַנִּינָן שְׁקוּל הָיָה שְׂמוּאֵל
 בְּנֶגֶד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. אִי שְׁקוּל אִיהוּ כְּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
 אֲמַאי כְּתִיב נֶעַר, וְהָא בְּכַפָּה דְרַגִּין אֵינּוּן לָא הוּהּ
 מְטִי אֲפִילוּ לְדַרְגָּא זַעֲרָא דְמֹשֶׁה, כֹּל שְׁפָן לְמַהוּ
 שְׁקוּל כְּתִירוּוֵיהוּ.

אֵלֶּא הַאי קָרָא הָכִי הוּא, (תהלים צ"ט) מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
 בְּכַהֲנֵי. מֹשֶׁה אִיהוּ נְבוּאָה מְהִימָנָא עֲלָאָה
 עַל כָּל שְׂאָר נְבוּאֵי, אַהֲרֹן בְּכַהֲנֵי, וְאִיהוּ כְּהֵנָּא
 עֲלָאָה עַל כָּל שְׂאָר כְּהֵנִי עֲלָמָא. וְדָלָא הוּהּ כְּהֵנָּא
 רַבָּא דְסָלִיק בְּדַרְגָּא עֲלָאָה כְּאַהֲרֹן. זָכָה אַהֲרֹן
 לְכַהֲנָה וְנְבוּאָה, נָבִיא וְכֹהֵן, מָה דְלָא זָכָה כְּהֵנָּא
 אַחֲרָא. וְאִי תִימָא הָא זְכַרְיָה כֹּהֵן וְנָבִיא הוּהּ, תְּהִיא
 נְבוּאָה לְשַׁעֲתָא הַזֹּת וְכוּ'. (עד כאן מההשמטות).

לשון הקודש

כָּל שְׂאָר הַנְּבוּאִים. אַהֲרֹן בְּכַהֲנֵי, וְהוּא
 כֹּהֵן עֲלִיּוֹן עַל כָּל כְּהֵנִי הָעוֹלָם. שְׁלָא הָיָה
 כֹּהֵן גָּדוֹל שְׁעוּלָה בְּמַדְרַגָּה עֲלִיּוֹנָה
 כְּאַהֲרֹן. זָכָה אַהֲרֹן לְכַהֲנָה וְנְבוּאָה, נָבִיא
 וְכֹהֵן, מָה שְׁלָא זָכָה כֹּהֵן אַחֵר. וְאִם
 תֹּאמַר, הָרִי זְכַרְיָה כֹּהֵן וְנָבִיא הָיָה –
 הַנְּבוּאָה הַזֹּת הָיָה לְשַׁעֲתָא. (עד כאן
 מההשמטות).

בְּקוֹרְאֵי שְׁמוֹ, וְלְמַדְנֵי, שְׁקוּל הָיָה מֹשֶׁה
 בְּנֶגֶד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. אִם שְׁקוּל כְּמֹשֶׁה
 וְאַהֲרֹן, מִדּוּעַ כְּתוּב נֶעַר, שְׁתַּרְי כְּמָה
 מַדְרַגוֹת הֵן, וְלֹא הָיָה מְגִיעַ אֲפִילוּ
 לְמַדְרַגָּה קְטַנָּה שֶׁל מֹשֶׁה, כֹּל שְׁפָן
 לְהִיּוֹת שְׁקוּל בְּשַׁנְיָהֶם?

אֵלֶּא פְּסוּק זֶה כִּךְ הוּא: (שם) מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
 בְּכַהֲנֵי, מֹשֶׁה הוּא נָבִיא נֶאֱמָן עֲלִיּוֹן עַל

לְשַׁעֲתָא הָוָה, דְּכַתִּיב, (דברי הימים ב כד) וְרוּחַ אֱלֹהִים
 לָבְשָׁה אֶת זְכָרְיָה. וְאִם תֹּאמַר, הָא
 יִרְמְיָהוּ, דְּכַתִּיב בֵּיהּ, (ירמיה א) בְּטָרָם אֶצְרֹךְ בַּבֶּטֶן
 יַדְעֵתִיךָ. וְהָא אַחֲרָנִין. אֶלָּא כִּלְהוּ לָא זָכוּ לְנִבְיָא
 וְלְכַהוּנָה עֲלָא כְּאַחֲרֹן, דְּהָא אַחֲרֹן זָכָה בְּנִבְיָא
 עֲלָא, עַל כֹּל שְׂאֵר כְּהֵנִי. זָכָה בְּכַהוּנָה עַל כִּלְהוּ.

מֹשֶׁה זָכָה בְּנִבְיָא, וְשִׁמְשׁ בְּכַהוּנָה עֲלָא.
 שְׁמוּאֵל זָכָה בְּתַרְוּוּיָהוּ. מַה מֹּשֶׁה הָוָה
 קָרִי, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתִיב לִיהּ מִיַּד. אוֹף
 שְׁמוּאֵל בְּתִיב בֵּיהּ, (שמואל א יב) הֲלֹא קָצִיר חֲטָיִים הַיּוֹם
 אֶקְרָא אֵל יי' וַיִּתֵּן קוֹלוֹת וְגו'. אֲבָל לָא סָלִיק
 לְדַרְגָּא עֲלָא כְּמֹשֶׁה. מַה אַחֲרֹן הָוָה מְשִׁמְשׁ
 בְּכַהוּנָה גַבֵּי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אוֹף שְׁמוּאֵל הָוָה
 מְשִׁמְשׁ קַמֵּי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲבָל לָא סָלִיק
 בְּשִׁמּוּשָׁא עֲלָא כְּאַחֲרֹן.

לשון הקודש

מֹשֶׁה זָכָה בְּנִבְיָא, וְשִׁמְשׁ בְּכַהוּנָה
 עֲלִיוְנָה. שְׁמוּאֵל זָכָה בְּשִׁתִּיבָהּ. מַה מֹּשֶׁה
 הָוָה קוּרָא וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשִׁיב לוֹ
 מִיַּד - אִף בְּשְׁמוּאֵל כְּתוּב (שמואל-א יב)
 הֲלֹא קָצִיר חֲטָיִים הַיּוֹם אֶקְרָא אֵל ה' וַיִּתֵּן
 קוֹלוֹת וְגו'. אֲבָל לָא עָלָה לְדַרְגָּה עֲלִיוְנָה
 כְּמֹשֶׁה. מַה אַחֲרֹן הָוָה מְשִׁמְשׁ בְּכַהוּנָה
 אֲעֵל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא - אִף שְׁמוּאֵל

לְשַׁעֲתָא הוּא הָיָה, שְׁכַתוּב וְרוּחַ אֱלֹהִים
 לָבְשָׁה אֶת זְכָרְיָה. וְאִם תֹּאמַר, הָרִי
 יִרְמְיָהוּ שָׁבוּ כְּתוּב (ירמיה א) בְּטָרָם אֶצְרֹךְ
 בַּבֶּטֶן יַדְעֵתִיךָ, וְהָרִי אַחֲרִים - אֶלָּא כֻּלָּם
 לָא זָכוּ לְנִבְיָא וְלְכַהוּנָה עֲלִיוְנָה כְּמוֹ
 אַחֲרֹן, שְׁהָרִי אַחֲרֹן זָכָה בְּנִבְיָא עֲלִיוְנָה
 עַל כֹּל שְׂאֵר כְּהֵנִים. זָכָה בְּכַהוּנָה עַל
 כֻּלָּם.

וּמִלָּה הָכִי הוּא. תִּלְתָּא אֵינוֹן דְּהוּוּ נְבִיאֵי מְהִימְנֵי,
 וְשִׁמְשׁוּ בְּכַהוֹנָה. חַד מִשָּׁה, וְחַד אַחֲרָן, וְחַד
 שְׁמוּאֵל. וְאֵי תִימָא שְׁמוּאֵל לֹא מִשִּׁיךְ (ס"א שִׁמְשׁ)
 בְּכַהוֹנָה, אֶלֶּא אַחֲרָא הָוָה דְּשִׁמְשׁ בְּכַהוֹנָה, וּמִנּוּ (דף
 קמ"ח ע"ב) יִרְמִיָּהוּ. לָאוּ הָכִי, דְּהָא פְּתִיב, (ירמיה א) מִן
 הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר בַּעֲנַתוֹת. מִן הַכֹּהֲנִים הָוָה, אֶבֶל לֹא
 שִׁמְשׁ. וְשְׁמוּאֵל בְּיוֹמֵי דְעֵלֵי שִׁמְשׁ. וּמִשָּׁה שִׁמְשׁ
 זְמַנָּא חֲדָא, כָּל אֵינוֹן שְׁבַעַת יְמֵי מְלוּאִים.

שְׁמוּאֵל זָכָה לְנַעַר, דְּכִתִּיב, (שמואל א א) וְהַנַּעַר נָעַר.
 (שמואל א ב) וְשְׁמוּאֵל מִשְׁרַת. וּבְגִין דְּקִימָא
 בְּהַאי דְרַגְא, וְדָאֵי אֵיתוּ כְּמִשָּׁה וְאַחֲרָן. מָאן דְּנָטִיל
 לְהַאי נַעַר, וְזָכִי בֵיתָ, זָכִי בְּאֵינוֹן דְרַגִּין עֲלָאִין,
 דְּקִימִין בְּהוּ מִשָּׁה וְאַחֲרָן.

לשון הקודש

הָיָה מִשְׁמֵשׁ לְפָנֵי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 אֶבֶל לֹא עָלָה בְּשִׁמּוֹשׁ עֲלוּיִן כְּמוֹ אַחֲרָן.
 וְחֲדָבֵר כֶּךָ הוּא: שְׁלֹשָׁה הֵם שְׁהִיוּ
 נְבִיאִים נְאֻמָּנִים וְשִׁמְשׁוּ בְּכַהֲנָה. אַחַד
 מִשָּׁה, וְאַחַד אַחֲרָן, וְאַחַד שְׁמוּאֵל. וְאִם
 תֹּאמַר שְׁשִׁמּוּאֵל לֹא הִמְשִׁיךְ (שִׁמְשׁ)
 בְּכַהֲנָה, אֶלֶּא אַחֲרָ הָיָה שִׁמְשׁ בְּכַהֲנָה,
 וּמִיָּהוּ? יִרְמִיָּהוּ – לֹא כֶּךָ! שְׁהִרִי פְּתוּב
 (ירמיה א) מִן הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר בַּעֲנַתוֹת. מִן
 הַכֹּהֲנִים הָיָה, אֶבֶל לֹא שִׁמְשׁ. וְשְׁמוּאֵל
 שִׁמְשׁ בְּיָמֵי עֵלֵי, וּמִשָּׁה פַעַם אַחַת כָּל
 אוֹתָם שְׁבַעַת יְמֵי הַמְלוּאִים.
 שְׁמוּאֵל זָכָה לְנַעַר, שְׁכַתוּב (שמואל-א א)
 וְהַנַּעַר נָעַר. (שם ב) וְשְׁמוּאֵל מִשְׁרַת.
 וּמִשׁוֹם שְׁעוּמַד בְּדְרַגְתָּה הוּוּ, וְדָאֵי שְׁהוּא
 כְּמוֹ מִשָּׁה וְאַחֲרָן. מִי שְׁנוֹטֵל אֶת הַנַּעַר
 הָזֶה וְזוֹכֵה בּוֹ, זוֹכֵה בְּאוֹתָן דְרַגּוֹת
 עֲלוּיִנוֹת שְׁעֻמְדוֹ בְּהֵם מִשָּׁה וְאַחֲרָן.

הָיָה מִשְׁמֵשׁ לְפָנֵי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 אֶבֶל לֹא עָלָה בְּשִׁמּוֹשׁ עֲלוּיִן כְּמוֹ אַחֲרָן.
 וְחֲדָבֵר כֶּךָ הוּא: שְׁלֹשָׁה הֵם שְׁהִיוּ
 נְבִיאִים נְאֻמָּנִים וְשִׁמְשׁוּ בְּכַהֲנָה. אַחַד
 מִשָּׁה, וְאַחַד אַחֲרָן, וְאַחַד שְׁמוּאֵל. וְאִם
 תֹּאמַר שְׁשִׁמּוּאֵל לֹא הִמְשִׁיךְ (שִׁמְשׁ)
 בְּכַהֲנָה, אֶלֶּא אַחֲרָ הָיָה שִׁמְשׁ בְּכַהֲנָה,
 וּמִיָּהוּ? יִרְמִיָּהוּ – לֹא כֶּךָ! שְׁהִרִי פְּתוּב
 (ירמיה א) מִן הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר בַּעֲנַתוֹת. מִן

כְּרוּבִים אֵינֹן זָהָב, כִּמֹּה דְאִיקְמוּהָ, בְּגִין דְּנִפְקִי
מִסְטָרָא דְזָהָב, וְלֹא אֶתְעָרַב בְּהוּ כֶּסֶף,
וְלֹא גִזּוּן אֶחָרָא, וְדָא אִיהוּ גִזּוּן זָהָב יִרְקָרְק. כִּמְשִׁכּוֹן
מִתְעָרְבִין גִּזּוּנִין, זָהָב וְכֶסֶף לְמִיתָךְ כִּתְדָא, לְמַהוּי
רָזָא דְלְעִילָא בְּחַד. תּוּ נְחֻשֶׁת לְמַהוּי בְּחַדֵּיהוּ,
וְלְמִיזַל בִּינֵיהוּ כָּל סְטָרִין, לְאַשְׁתַּכְחָא שְׁלִימוֹ
בְּכֹלָא כִּתְדָא, דְּכִתְיִב זָהָב וְכֶסֶף וְנְחֻשֶׁת.

דְּבָר אַחַר זָהָב וְכֶסֶף. זָהָב דְּאֶתְהַדָּר לְכֶסֶף, וְכֶסֶף
לְזָהָב, וְכֹלָא אֶתְכַלִּיל כִּתְדָא, וּבְדוּכְתָא כִּתְדָא.
בְּתַלְת גִּזּוּנִין אֶתְהַדָּר, פִּד אֶצְטְרִיךְ לְחַדְדוּתָא וְלֹא
דִּינָא, זָהָב. פִּד אֶצְטְרִיךְ לְרַחֲמֵי, כֶּסֶף. פִּד אֶצְטְרִיךְ
תְּקַפָּא דְּדִינָא, נְחֻשֶׁת.

וְעַל דָּא אֶסְתַּפֵּל מֹשֶׁה, בְּעוּבְדָא דְנְחֻשׁ הַנְּחֻשֶׁת,
דְּכִתְיִב (במדבר כא) וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה נְחֻשׁ נְחֻשֶׁת, וַתְּהִי

לשון הקודש

ונחששת.

דְּבָר אַחַר זָהָב וְכֶסֶף – זֶה שְׁחֹזֵר
לְכֶסֶף, וְכֶסֶף לְזָהָב, וְהַכֹּל פְּלוּל יַחַד
וּבְמָקוֹם אַחֵד. בְּשִׁלְשׁ צוּרוֹת חֲזוּר:
פְּאִשְׁר צְרִיךְ לְשַׁמְחָה וְלֹא לְדִין – זָהָב.
פְּאִשְׁר צְרִיךְ לְרַחֲמִים – כֶּסֶף. פְּאִשְׁר
צְרִיךְ תְּקַפָּא דִּדִּין – נְחֻשֶׁת.

וְעַל זֶה הֶסְתַּפֵּל מֹשֶׁה בְּמַעֲשֵׂה שֶׁל נְחֻשׁ

הַכְּרוּבִים הֵם זָהָב, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוּךְ,
מְשׁוּם שְׂיוּצָאִים מֵצַד הַזָּהָב, וְלֹא מֵעָרַב
בָּהֶם כֶּסֶף וְלֹא גִזּוּן אַחֵר, וְזֶהוּ גִזּוּן זָהָב
יִרְקָרְק. כִּמְשִׁכּוֹן מִתְעָרְבִים הַגִּזּוּנִים זָהָב
וְכֶסֶף לְלַכְת בְּאַחֵד, לְהִיּוֹת סוּד
שְׁלִמְעֵלָה בְּאַחֵד. עוֹד נְחֻשֶׁת לְהִיּוֹת
עִמָּם, וְלְלַכְת בֵּין כָּל הַצְּדָדִים, שְׁתַּמְצָא
שְׁלָמוֹת בְּכֹל בְּאַחֵד, שְׁפָתוֹב זָהָב וְכֶסֶף

יִדַע אֶתֶר דֵּהתּוֹכָא דְזֹהָב בְּהוּא נְחֹשֶׁת, בְּגִין דְנִחָשׁ
 בְּלִישְׁנָא דִילִיָּהּ הוּא, וְאַתְרִיָּהּ הָוָה יִדַע. דְּהָא
 קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא לָא אָמַר לִיָּהּ אֲלָא עָשִׂה לְךָ
 שְׂרָף, וְאִיהוּ אַתָּא וְעֵבֵד נְחָשׁ נְחֹשֶׁת, דְּכִתִּיב וַיַּעַשׂ
 מֹשֶׁה נְחָשׁ נְחֹשֶׁת. מָאִי טַעְמָא.

אֲלָא אֶתֶר הָוָה יִדַע, וְעִקְרָא דְמִלְתָּא הָוָה, דְּהָא
 בְּקִדְמִיתָא כְּתִיב, (במדבר כא) וַיִּשְׁלַח יי' בָּעַם אֶת
 הַנְּחָשִׁים הַשְּׂרָפִים, וּכְתִיב (דברים ח) נְחָשׁ שְׂרָף. עִקְרָא
 דְּלִהוֹן נְחָשׁ אִיהוּ. וּבְגִין דְּמֹשֶׁה הָוָה יִדַע עִקְרָא
 וְשְׂרָשָׁא וַיִּסּוּדָא מֵהוּא אֶתֶר, עֵבֵד נְחָשׁ וְאַסְתְּמִיךְ
 עָלֶיהָ. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דִּישְׂרָאֵל חָטְאוּ בְּלִישְׁנֵהוֹן,
 דְּכִתִּיב (במדבר כא) וַיְדַבֵּר הָעָם בְּאַלְהִים וּבַמֶּשֶׁה, וְעַל
 דָּא וַיִּשְׁלַח יי' בָּעַם אֶת הַנְּחָשִׁים הַשְּׂרָפִים.

לשון הקודש

שְׂהַרֵי פְּרָאשׁוּנָה כְּתוּב וַיִּשְׁלַח ה' בָּעַם
 אֶת הַנְּחָשִׁים הַשְּׂרָפִים, וּכְתוּב נְחָשׁ
 שְׂרָף. עִקְרָם הוּא נְחָשׁ. וּמְשׁוּם שְׂמֹשֶׁה
 הִנֵּה יוֹדַע אֶת הָעֵקֶר וְהַשְּׂרֵשׁ וְהַיִּסּוּד
 מֵאוֹתוֹ מְקוּם, עָשָׂה נְחָשׁ וְהַסְתַּמְךְ עָלָיו.
 מָה הַטַּעַם? כִּי יִשְׂרָאֵל חָטְאוּ בְּלִישְׁנֵהוֹן,
 שְׂפָתוֹב וַיְדַבֵּר הָעָם בְּאַלְהִים וּבַמֶּשֶׁה,
 וְעַל זֶה וַיִּשְׁלַח ה' בָּעַם אֶת הַנְּחָשִׁים
 הַשְּׂרָפִים.

הַנְּחֹשֶׁת, שְׂפָתוֹב וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה נְחָשׁ
 נְחֹשֶׁת, וְהִנֵּה יוֹדַע הַמְּקוּם שֶׁל הַתְּנוּף
 הַזֶּהָב בְּאוֹתָהּ נְחֹשֶׁת, מְשׁוּם שְׂנִחָשׁ הוּא
 בְּלִישְׁנֵהוֹן, וּמְקוּמוֹ הִנֵּה יוֹדַע. שְׂהַרֵי הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לָא אָמַר לוֹ אֲלָא עָשִׂה לְךָ
 שְׂרָף, וְהוּא בָּא וְעָשָׂה נְחָשׁ נְחֹשֶׁת,
 שְׂפָתוֹב וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה נְחָשׁ נְחֹשֶׁת. מָה
 הַטַּעַם?
 אֲלָא מְקוּם הִנֵּה יוֹדַע, וְעִקְרָא הַדְּבָר הִנֵּה,

וּמִשָּׁה לֹא אֶזְלָא אֶלָּא בְּתַר עֲקָרָא, וְעֵבֶד נְחֹשׁ
 נְחֹשֶׁת, בְּהֵוֹא גְּוֹנָא דְּאַצְטְרִיךְ לִיה, דְּהָא
 אֲתֵרִיה נְחֹשֶׁת אִיהוּ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא אָמַר
 לִיה מָמָה יִתְעַבֵּד, וּמִשָּׁה אֶסְתַּכֵּל וְעֵבֶד לִיה
 מִנְחֹשֶׁת, כְּמָה דְּאַצְטְרִיךְ לְאַתְרִיה. מְנַלְן. דְּכַתִּיב
 וַיַּעַשׂ מִשָּׁה נְחֹשׁ נְחֹשֶׁת וַיְשִׁימָהוּ עַל הַנֶּסֶם. כָּאִי עַל
 הַנֶּסֶם. עַל תְּהוּא רְשִׁימוּ דְּאִיהוּ לְעִילָא.

וְהָא תַּיְיָנִן, בְּכָל אֲתָר הָאִי נְחֹשׁ אֶזְלָא בְּתַר רָוָא
 דְּאַשְׁתַּ חֵיל, וּבְעֵיָא אִשְׁתַּ זְנוּנִים לְאַתְתַּקְנָא
 גְּרָמָה בְּגְוֹנָא דִּילָהּ, וְלֹא יְכִילַת. אִשְׁתַּ חֵיל, תְּהוּא
 רְשִׁימוּ וְאֵת דִּילָהּ, אִיהוּ אֵת ה', וְהָכִי אֲתַחֲזִי לָהּ.
 אִשְׁתַּ זְנוּנִים תְּהוּא רְשִׁימָא וְאֵת דִּילָהּ אִיהוּ כְּתֵהוּא
 גְּוֹנָא (נ"א דְּאַצְטְרִיךְ). וְלֹא אֲתַתַּקֵּן לְמַהֲוֵי הָכִי, וְאֵת
 דִּילָהּ ק', אֵת דִּילָהּ אֲתַתַּקְנָא בְּתַקְוָנָא דְּאֵת ה',
 (ס"א אֵת ק' בְּתֵהוּא גְּוֹנָא דְּה' וְלֹא אֲתַתַּקְנָא לְמַהֲוֵי הָכִי אֵת דִּילָהּ אֲתַתַּקְנָא בְּתַקְוָנָא

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

וְתַרֵּי שְׁנֵינֵנוּ, בְּכָל מְקוֹם הַנְּחֹשׁ הוּא
 הוּלְךָ אַחַר סוּד שֶׁל אִשְׁתַּ חֵיל, וְצָרִיכָה
 אִשְׁתַּ זְנוּנִים לְתַקֵּן עֲצָמָה כְּמוֹ שְׁלֵה, וְלֹא
 יְכוּלָה. הַרְשָׁם וְהָאוֹת שֶׁל אִשְׁתַּ חֵיל הוּא
 הָאוֹת ה', וְכַךְ רָאוּי לָהּ. הַרְשָׁם תְּהוּא
 שֶׁל אִשְׁתַּ זְנוּנִים וְהָאוֹת שְׁלֵה הוּא כְּמוֹ
 אוֹתוֹ גְּוֹן (שְׁצִרִיח). וְלֹא הִתְתַּקֵּן לְהִיּוֹת כָּךְ,
 וְהָאוֹת שְׁלֵה ק'. הָאוֹת שְׁלֵה הִתְתַּקְּנָה

וּמִשָּׁה לֹא הוּלְךָ אַחֲרָא אַחַר הָעֶקֶר וְעֵשָׂה
 נְחֹשׁ נְחֹשֶׁת בְּאוֹתוֹ גְּוֹן שְׁצִרִיךְ לוֹ, שְׁתַּרֵּי
 מְקוֹמוֹ הוּא נְחֹשֶׁת, וְהַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לֹא אָמַר לוֹ מָמָה יַעֲשֶׂה, וּמִשָּׁה הִתְבּוֹנֵן
 וְעֵשָׂה אוֹתוֹ מִנְחֹשֶׁת כְּפִי שְׁצִרִיךְ
 לְמְקוֹמוֹ. מִנֵּין לָנוּ? שְׁכַתּוּב וַיַּעַשׂ מִשָּׁה
 נְחֹשׁ נְחֹשֶׁת וַיְשִׁימָהוּ עַל הַנֶּסֶם. מַה זֶה עַל
 הַנֶּסֶם? עַל אוֹתוֹ רְשָׁם שֶׁהוּא לְמַעְלָה.

דָּאָתָּהּ הִיא) בְּגוּוֹנָא דְקוּפָא אֵצֶל בְּנֵי נִשְׂאָ, דְּאִזְלָא בְּתַר
 בְּנֵי נִשְׂאָ, וְלֹא אֶתְתַּקֵּן לְמַעַבְדַּד הָכִי. בְּגוּוֹנָא דָּא
 עֲבַד מִשְׁהָ הֵהוּא נְחָשׁ, עַל הֵהוּא רְשִׁימוּ דְּאֶתְחַזִּי
 לִיהָ, וְתַדִּיר אֶתְתַּקֵּן לְאַבְאָשָׁא, וְעֲלִיָּה חֵב אָדָם,
 וְאֶתְתַּרְדּוּ מִגְּנֵתָא דְּעֵדוּן, דְּהָוָה אֶתְרֵי דִּיזִרְיָה בְּגוּוֹנָא
 דְּדִיזְרָא דְּלַעִילָא.

כְּתִיב (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר.
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הֵהוּא אֹר אֶתְגַּנְזוּ
 וְאִיהוּ אֲזִדְמֵן לְגַבִּי צְדִיקָא לְעֲלָמָא דְּאִתִּי. כְּמָה
 דְּאוּקְמוּהָ, דְּכְתִיב, (תהלים צז) אֹר זְרוּעַ לְצַדִּיק. לְצַדִּיק
 וְדָאֵי סְתָם. וְהֵהוּא אֹר לָא שְׁמֵשׁ בְּעֲלָמָא, פִּר יוֹמָא
 קְדָמָאָה. וְלִבְתַּר אֶתְגַּנְזוּ, וְלֹא שְׁמֵשׁ יִתִּיר.

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אֶלְמָלֵא אֶתְגַּנְזוּ מִכֹּל
 וְכֹל, לָא קָאִים עֲלָמָא אֲפִילוּ רִגְעָא חֲדָא,

לשון הקודש

כְּתוּב (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר
 וַיְהִי אֹר. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אוֹתוּ אֹר נִגְנְזוּ
 וְהוֹדְמֵן לְצַדִּיקִים לְעוֹלָם הַבָּא, כְּמוֹ
 שְׁבַאֲרוּהָ, שְׁכָתוּב (תהלים צז) אֹר זְרַע
 לְצַדִּיק, לְצַדִּיק וְדָאֵי סְתָם. וְאוֹתוּ הָאוֹר
 לֹא שְׁמֵשׁ בְּעוֹלָם פְּרֻט לְיוֹם הָרֵאשׁוֹן,
 וְאַחַר כֵּךְ נִגְנְזוּ וְלֹא שְׁמֵשׁ יוֹתֵר.
רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אֶלְמָלֵא נִגְנְזוּ מִכֹּל

בְּתַקֵּן שֶׁל הָאוֹת הִיא, (אוֹת ק' בְּאוֹתוֹ נִגְנְזוּ שֶׁל הִיא)
 וְלֹא נִתְקַנָּה לְהִיּוֹת כִּי, הָאוֹת שֶׁלָּהּ נִתְקַנָּה בְּתַקֵּן שֶׁל הָאוֹת הִיא)
 כְּמוֹ קוּפָא אֵצֶל בְּנֵי הָאָדָם שְׁהוּלְדָּ אַחַר
 בְּנֵי אָדָם וְלֹא נִתְקַן לְעִשׂוֹת כֵּךְ. כְּמוֹ בֵּן
 עֹשֶׂה מִשְׁהָ אֶת אוֹתוֹ הַנְּחָשׁ עַל אוֹתוֹ
 רִשָּׁם שְׁרָאוּי לוֹ, וְתַמִּיד מְתַקֵּן לְהַרְעֵי,
 וְעֲלִיו הָטָא אָדָם וְגִרְשׁ מִגֵּן עֵדֶן, שְׂיִהִיָּה
 מְקוֹם דִּיזִירוּ כְּמוֹ הַדִּיזִיר שְׁלַמְעֵלָה.